

476

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Grod Albm 73 in

M Rönner

476
Bror Olsson N. Rönne. 73 i.

267

267

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bror Olsson är en djups
genötbar natur, som Typhs ha
läst bibeln ingående och verkligen
funderat över den. Han har en stark
tro på det ondas makt i allting här
i världen och tror man skall skola
sig för det onda. Han har funderat
över folktons berättelser och jämfört
dem med vad han fått i bibeln,
en sak, som folk i allmänhet aldrig
göra även om de läsa bibeln. Det
är för dem två olika världar.

Bror Olsson har varit ute
ganska mycket bl. a. i Småland
som arbetare vid vägbygge och som
stärkare.

476
Uppr. efter bnd alsm, N Rönn, 732

268 1.

Av Albert Nilsson

1927.

268

Register

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Atterjäng	271,
Bliid, efter Inesmoor	272,
Bäckhåten luras	273,
" luras s-fingad	274,
Daggormar	275,
"	276,
Draken	277,
Pödes ben, skydd.	278,
Pöda, pågas efter en bromskärl	279,
" ja igen	281,
Flygrömm	282,
Förband med fan	283,
Jerusalem's thornabare	284,
Kloka jubber. Rödala-Jensen	285,

Kyphogium	476	286.	2692.
"Lappskäld"		287.	
Lindorm		288.	
Lyte		289.	
Mjöblechare		290.	
Obloten,		291.	
Sjukdomens behandl., Tandoch		292.	
" " guld gaten		293.	
" " " "		294.	
Skattis, Skattald		295.	
"		296.	
Sigmen, om Berjin		297.	
" om Oringe hällen		300.	
" jättesagen om Hörshall		301.	
Spöken, hinder mot spöke, lens.		302.	
Tröskmantar		303.	
Tröskalk		304.	
Vigsel vid en buske/plätt		305.	

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vårdhund	476	^{sid} 307	2703
Älskarspel		308.	
Älsken o älskas spel		309.	270
Gramme		311.	
Gorvatten		312.	
Döda djur på igen		313.	
Slakt, rackaren.		314.	

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

476

Uppf. efter Gust Alström N. Rönn 73 år

271

Ar. Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVÄtters gäng

Ätters gäng

Ätters gäng skulle
man ge julapen, alldeles
tjänande.

Det var en gång en,
som gick ätters, och såg
sin egen "stycke", men han
gick liksom ut ätters, för
han begynte sig in i smiet.
Men när han är hos han hals-
hagen.

476
Uppf. efter Ored Almqvist U. Rönner Bå

272

272

As Albert Nilsson

1927

Blåbär efter "Larssmorse"

Blåbär

Man fick inte äta
blåbär efter "Larssmorse" ty de var
det brästa i dem.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

476
Appt. efter Ored alism M. Römm 732 273
273

As Albert Nilsson 1927

Bäckahästen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bäckahästen
luras.

När systern Anna en gång
kom ut i "marsed" i Öredstorp
där hennna, så var där en liten
lamm som hade kommit in i
marsed. Men marsed i färdarsed
var alldeles släppta från varandra,
så hon begrep inte hur det hade
kommit dit. Hon skulle ju i alla
fall släppa in det i färdarsed.
Men alla fjärr fanns därinne, så
de var bara bäckhästen, som
drev med henne /.

476

Uppst. efter Bud Olsson N. Rönne 73²

274

274

är Allert Nilsson.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVBäckahästen

Bäckahästen

luras i fångad

Bäckahästen var överallt
 för i tiden. Särskilt höll han
 till uppe i Sventorp vid mölle-
 dammen där. Men man kunde
 ta honom och ha honom till
 att plöja med. Det var en, som
 tog honom i hade honom länge
 Han skulle bara komma ihåg att
 aldrig ta grannen av honom.
 Men så till slut tog han till en
 masknad och sålde honom. Å den,
 som köpte honom visste ju ingenting
 Han tog grannen av honom i då sprang han.

476

Uppst. efter Ored Alström N. Rönner Bå

275

Av Albert Nilsson

1927.

275

DaggormarLUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Daggormar

Daggormar fanns det gott
om för i tiden. Man trodde, att
de blev av döda omes och de
voro mycket giftiga. Man skulle
vara inte gna något vid dem
frukt gången man såg sådana,
så slapp man att se dem fler
gångar.

476
Uppm. efter Ored Alsm U. Roman, Bär

Ar. Albert Nilsson

1127

276
276

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Daggormar.

Daggormar.

En gång var jag ute i
skogarna och högg ved och då såg
jag en daggorm och funderade
på att jag skulle bli snas på
den. Och med detsamma spred
den sig över en stor område.
Men nästa gång jag såg en dagg-
orm så jag: "Nej, jag skall
aldrig gå nära vid en orm!"
och sen dess har jag
inte sett någon daggorm.

176

Uppf. efter Ored Alsson
av Albert NilssonH. Rönner Bär
1927

277

277

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVDraken

Draken

Drakarna var stora och
 de var rödfjälliga på ryggen
 Men det fanns också ett
 slags andra djur, som likna
 snokar, stora och bruna på
 ryggen. De kallades Slanger.

476

Uppf. efter Gerd Olsson M. Rönner 73 år

278

Ar Albert Nilsson

1927.

278

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVRidas ben.

Ridas ben

Ridas ben handla
 man bär på sig till skydd. Gamla
 Lorell var en soldat, som var med
 i Slesvig-Holsten i kriget. När
 han dog hemifrån lämnade han
 ett dödningsben, som han bar
 på sig.

Uppf. efter Ored album 476 M. Rönner 73a

279

Av Albert Nilsson 1927.
LUNDS UNIVERSITETIS
FOLKMINNESARKIV

279

Fråga döda efter en hemlighet.

Fråga döda

Jag och Axel Thommelius
och Bengt Forsell var en gång
när i Rönner. Nunnan hade vi
vidt dracht till präst och när
vi kom mitt för kyrkan sa
Bengt Forsell: "Nu ska
jag gå upp och fråga till- och
vem som har dött ihjäl
honom." Lilla-bla hade nämligen
blivit död i skogen och Bengt
Forsell hade fått skuld för att
ha gjort det.

Bengt Forsell gick upp
på kyrkogården, men kom inte

snart tillbaka igen mycket
blekt. Och precis då hädes det
som om stengårdens snitt ensat
hade rasat. Men det stod som fin.

280

En tid efteris gick man
reda på en stengård hade
rasat, den Lill-öla hade blivit
ihjäl Hagen och de visste man
från vilken vem som hade gjort
det. Bengt Sorell hade från
reda på det på hysovgården
av Lill-öla.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

476

Uppf. efter Gerd Olsson U. Rönner 73 år

281

as Albert Nilsson

1927.

281

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVPida som på igen.

Pida på igen

Häger och Tuas-Jöns
 hade kommit hem om att den,
 som först dog skulle visa sig för den
 andre och tala om hur han hade
 det. Och Tuas-Jöns dog först och
 kom och visade sig för Häger
 men han kunde inte säga nåt
 Han bara rodd på munnen.

476

kypt. efter Gied alsm N. Rön 734

282

Ar Albert Nilsson

1927.

282

Flygriem

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Flygriem risen
+ jordegröds.

Flygriem användes till
att söla reda på jordegröds
med.

476

Utrykt efter ord alssm N. Roäm Bän

283

Ar alssm inlssm

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 1927

283

Att ingä förbund med fanFörbund med
fan

När man skulle ingä
förbund med fan skulle man
skiva några på en lapp med
blod och sticka in den lappen
i nyckelhålet i kyrkan.

476
Uppf. efter Ored Alster N. Rönne 736 284

Ar Albert Nilsson 1927. 284.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jerusalens skomkare

Det finns i bygden
en visa om Jerusalem skomkare,
som brukade Ejungas as folkat

Jerusalem
skomkare

" Jägar en skomkare varit
bort i Jerusalem - - -

Men jag minns

den inte.

Det finns folk, som har
sett Jerusalem skomkare i kyrkan
julettan. Och varje gång som
Frälsnings Armén nämndes började
han sig djupa mot jorden.

476
Uppf. efter Gerd Alström U. Rönne Bän

285

av Albert Nilsson

1927

285

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kloha grabbar

Kloha

För drängar tjänade
tillsammans på Holma. Den ene

hette Nils och den andre hette

Johannes. En gång blev Nils

av med 30 kr. och han gick till

sist till Mordala-Jensen för att

få reda på vem, som hade tagit

dem. Och denne berättade så, att

den, som hade tagit dem skulle

han göra helt till straff. Sen

efteråt blev den andre drängen

Johannes helt och han är helt

den dag i dag är.

Mordala-Jensen

kypt. efter ord alman 476 N. Rönn Bå

286

Ar. Albert Nilsson

1927

286

Kyrkogrim

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kyrkogrim

Kyrkogrim. var det djur,
som man hade grävt ner
på platsen där man byggde kyrkan.
När en kyrka byggdes skulle
man nämligen alltid gräva ner
något djur på tomten och sen
började man bygga. I N. Rönnas
kyrka säges en kista ha blivit
merciord. Detta djur blev
kyrkogrim och raktade sedan
kyrkan och kyrkogården.

Den som först dog på en
myt är sades skulle följa kyrko-
grimen under det följande.

Uppst. efter Ored Alsm 476 N. Rönne 73 år 287

Av Albert Nilsson

1927.

287

Allt "Lappskid"

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Lappskid"

För att tota lappskid
skulle man bygga hus och träns
över de gamla stället, så skulle
det gå bra.

476

Uppf. efter Ored alsson M. Rönn 73 år

288

Av Albert Nilsson

1927.

288

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVLindormen.

Lindorm

Öppre vid Skattungs
 fanns för en par gamla
 "kugler" (lindor) en där sade
 man, att det fanns
 Lindormar för. Det var
 några "Droenslöj" det också,
 men det var mycket färdigt.

476
Uppst. efter And Alder N. Rörum 73 år 289

Ar. Albert Nilsson 1827 289

Mot lyfte

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lyfte

Mot lyfte hakead men
trätten sig i rättnet, som men fört
hade trätten en lilt i.

476

Skåne, Frosta hd

Uppf. efter Orad Olsson U. Rönne Bär

290

Av Albert Nilsson.

1927

~~240~~LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVMjölthare.

Mjölthare

Man fick aldrig heta
 nå en eldbrand på backen, ty om
 det kom när jöti som kunde tölla,
 så tog han branden med sig och
 gjorde en "mjölthare" med till-
 hjälp av den.

476

Uppf. efter Ored allsm

H. Rönn 78a

291

291

Ar Alberti Millem

1927.

Ablaten som holl medel.LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ablaten

Man bankade taga
 ut ablaten, så man gick till
 nattvarden för att använda den
 så att man gick till i kostapel.

476

Uppst efter bord Alster N. Rönne, 73 år

292

Av Alster Rönne

1927

292

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSjalsdommars botande.

Sjalsdommars

botande

Fandbreide

Tandbreide

Man skulle pete i
Tanden med en spik, tills det kom
blod på spiken. Sen skulle man
söka upp ett hård långt inre
i chogen nu slå spiken i detta
Man skulle bara sen säga nej, så
att man aldrig kom i närheten
av kyrket igen, ty då kom Tand-
verken tillbaka.

476

Uppr. efter Ored Alsson

H. Room 13 i

293

Ur Albert Nilsson

1927.

293

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVMot gata sjökan

Gata sjökan

Man skulle skapa gata
eller mossor från alla fyra himmarna
i en känga och detta skulle man
taga in.

Gata der r.
Gata två

Den, som hade guld silver
kunde skapa sänder det och taga
in.

Guld silver

Man kunde också skapa
trä från alla fyra himmarna i sängen
och taga in.

Trä

Småbjär brukade krossa
älsken och taga in.

Platen

476

Kypst, efter Ored Olsen H. Rönne 73 år

294

294

Ar. Albert Nilsson

1127.

Mot gula sjukanLUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gula sjukan

Man buckade beti opp
smokastann och taga in pi
otta eller arnmat sitt for att
bota gula sjukan.

476

Uppf. efter ord av H. Rönner 73 i

295

295

Ar. Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 1127.Shallis

Shallis

7 Sturhalls snabe skall
 ha finnas en skall. Det var en
 skall från Färing Täfte socken
 som man rodde över sjön
 (Sturhalls sjön) och gräde ned
 i Mölke-kärr.

uppt. efter brod blomm 476
U. Rönn, 73 år

296

296

av Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS 1927.
FOLKMINNESARKIV

Skatten.

Skatten.

7 Skattulds dot
skall finnas en stor skatt, gömd
i något av källervoaren. Det är
tre stora kistor och på den ena
ligger de två föt, på den andra
en gris och på den tredje en
kalv.

En danske student var där en
gång och skall ta skatten, men
han rådlade och dog då han skulle
vara ut fört.

476

Uppr. efter Oud Alben N Rönne, 73 år

Av Anders Nilsson

1927.

297

297

Sågen om OrsjönLUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sågen om Orsjön

Orsjön är egentligen bara
en liten mosskälla, som ligger
långt upp i Trälstorps Skogen.
Den är mycket djup och ständigt
är träna och fjädriska. Bredarna
har i gamla tider förlorat många
djur, som dränkts i sjön. Men
numera är den väl avstängd.

Oppre vid Orsjön och Sidde- "Björ-Tjör"
sjön finns ett vänn, som kallas
"Björ-Tjör", dit man kommit och
med ägon lysande röda och stora
som tenatallrikar. Många ha sett det.

476

Oppe vid Bredstorp, näst vid
 Bysjön brukade man ibland se en
 vit kor. Den höll till där i träsket
 och troddes vara en trollkor.

vit. kor 298²
 298

En man från Fralstorp
 Nils Kristensson gick en gång oppe
 vid Bysjön. Då fick han se en vit
 kant mystan, som kom upp till
 vattenytan och hoppade upp på
 kanten. Den hoppade det ned i
 sjön igen och så hände det flera
 gånger. Det var fästis för att
 locka honom efter mer i sjön.

En vit mystan.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

En gång hade man sett två Rödharade
 alldeles Rödharade pojkar springa
 omkring på en gästes gård oppe
 vid sjön. Gästes gård är gräns
 mellan Fralstorp och Bredstorp.

pojkar

476
Många ha blivit förtärliga
av Mogsmanen ope vid besjön
och många ha sett en liten gubbe
utan havad där ope.

Runt om besjön har man
väl grävt ned döda, ty man kan
alltid höra jämmer på lifen och här
länge fort man än är här det
precis som om man vore inget det
Man menar att det är snapphansar,
som man begravt där.

Oven kring Gaddsjön
(En liten sjö nordost från besjön)
har man hört dessa, som folket
kalla myringer.

Förtärliga 293.

299

Myringer

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

476
uppt. efter Oud Olsson, N. Rönn, 73 år

300

Mr. Albert Nilsson

1927.

300

Jämdöner i Ösinge hallen

Ösinge hallen

Stax nordost om N. Rönnby
by ligger en stenhall, som kallas
Ösinge hallen. Enligt sägnen skall
här finnas en jämdöner, ~~men~~ många
finska men ingen lyckats öppna
dörr i berget, dit jämdönern betes,
skall finnas iika skatten.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En gubbe vid namn Lilli-
Yns hade talat om att han en gång
kommit upp på Ösinge hallen och
hållit dörren, men han kunde inte
bryta sig in.

476

Uppr. efter Axel Olsson N. Römm, 73 år

sid 301

Av Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

301

Jätersagen om Hörsballe.

Jätersagen

Man har alltid talat om,
att Hörsballe skulle vara en
sten som en trollkäring eller jätte-
kuning mer: Hörs en gång
kastat mot Kyrkan: N. Römm
Man den träffade inte utan föll
ned där Hörsballe om ligger

Sten, Frösta, N. Römm

476

Uppf. efter Gerd Olsson H. Rönne 73 år

302

302

Av Albert Nilsson

1927.

Hinder för spökenHinder för spöken
Kas.

Oppe i Syphkallt
 brukade det spöka för. En bit
 från Syphkallt ligger Brudstorp och
 ägaren till Brudstorp högg in en
 kors i en sten där nedanför gården
 mot Syphkallt för att inte spökena
 skulle komma längre än dit.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

För att hinder att

Vatten.

en död gick igen skulle man
 ha ett vatten, som man Trälles
 ligger med. Man skall ha det efter
 "Julestasen", då den gick ut gården

476

Lappst. efter Gud Alström

N. Rönne 73 år

303

303

Ar. Albert Nilsson

1827

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVTrollkunnets mot språken

Trollkunnets

Norsdala - Jönsson brukade

gå till trollkunnets till folk och dessa
 bar man på sig alltid för att inte
 språka och troll skulle ha någon makt
 med dem

Man brukade också bära Stål, silver o.
 Stål silver och dyrelshäck på dyrelshäck
 sig mot språket

476

Uppf. efter Ored Olsson N. Rönne 73 i

309³⁰⁴

Ar Albert Nilsson

1927

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVFrösöle

Frösöle

Bygge vid Öredstorp fanns
mycket med "droenslög i Frösöle"
fins. En gång hände det Olander i
Öredstorp, att han kände liksom
en hand, som stök honom över
ansiktet. Å han svarar ja, men fick
sen en "rara" (skorra) över hela
ansiktet.

Det var en i Slåshall, som
på samma sätt kände liksom en
barnahand trycka sig över ansiktet
Men han svarar inte och han fick heller
inte något märke i ansiktet.

476

Uppf. efter Fred Almqvist H. Rönne, 73 år

305 305 1.

Ar. Albert Nilsson

1927. LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVVigd vid en sten

En kvinna Per

Anders Cissela hade blivit vigd
vid en sten, för att han inte skulle
kunna gifta sig.

Historien var den, att
Cissela och en som vi kallade
Anders-Nils var färdigfolk och
skulle gifta sig. Men så blev de
ovännen och Cissela gav Nils
på båten och då lovade Nils att,
om han inte ville gifta sig
med honom skulle han inte ha
någon annan heller. Han gick
ner till en smed som kallades
Blinde-smen, ty han kunde mer

Vigsel vid sten

476

är de första. Han vigde Cissele
vid en sten i Aggarps skog.
Och sen kunde han aldrig bli gift.

Glimminge - Nils ville
sen gifta sig med henne. Och
från att för det upphörde var han
nere hos Blinde-smen och
bad honom ändra det. Men han
kunde inte, ty hans bröder
hade väntat upp för honom och
Per Anders Cissele blev aldrig
gift.

306306a

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

476

Uppf. efter Fred Olsson N. Rönne, 73 år

307 307

Ar. Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVVärde

Värde

Erl. sagemannen var
det för en 30-40 år sen mycket
vanligt i bygden att varje gård
hade sitt värde.

476

Uppg. efter Ored Alster U. Rönn, 72 år
M.

308 308

Ar Albert Nilsson Ensta bd. 1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVÄlraspel

älraspel

Sandäkra-Johannes
kunde spela älraspel. Han
hade bytt på piol med älven
eller också hade han haft älven
till att spela på sin egen piol,
för om man kunde få älven
till att spela på ens piol så
kunde man se älraspel.

476

Uppf. efter Ored Olsson N. Rönne 73 år

1. 309

309

Ar Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1927

Älven och älvens spel.Älven och älvens
spel

Älven körde men ofta spela
fin vid en båt innan man
kommer fram till Srenstorgs mälla
Många personer ha hört den där.

Älvens spel var det
småbarn som kunde där. Nördale-
Johannes kunde spela älvaspelet.
En gång var han på en bröllop
i spela. Så skrattade man alltid
åt honom och menade, att han
inte kunde spela älvaspelet. Men
då sa han att han skulle spela så

476

L. 310

att di skulle dansa allesammen,
 bara nån ville komma ihåg
 å skära av stängarna, för han
 kunde inte stå på sig. Å han
 spelade så dom dansade ut
 ur stugan nu nu mot bänken
 Å om inte du er dom hade
 passat på å skära av stängarna
 så hade dom dansat ut
 bänken allesammans.

 LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

310

476

Appt. efter Ored Alster N. Rönne 73 år

311 311

Ar. Albert Missen

1927 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Soanisse.

Soanisse

Soanisse var själve den
bude, som folk hade till hjälp
för att dra till gården.

476

Uppst. efter ord blomm N. Roön

73 år

312312

Ar. Albert Nilsson

1927

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIVSoarätten

Soarätten

Soarätten visade sig
ibland inne i stagan i
himorna. Där stod den och
lyste med små ljus. Det
klygde gott och välsignelse
till jorden.

476

Uppst. efter boud alssm N. Rönn 73 år

313 313

Ar Albert Nilsson

1927. LUNDS UNIVERSITET'S
FOLKMINNESARKIVDiåa djur gå igen.

Nels-Kerstins Augart
i Gudstorp högg en gång
kvaradet av sin tupp. Men
natten efter göt tuppen i porten
hela natten igenom.

476

Uppst. efter Fred Almqvist N. Rönne, 73 år.

314 314

Ar Albert Nilsson

1927

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSlakt och rackarenSlakt o.
rackaren

Bolrig var härads-
rackare i Groda för i tiden.

a.

Rackaren fick aldrig gå längre än
till den nordliga bjälken i dagen

När båtarna skulle slaktas
ledde man ut dem utefter byn
till den s.k. Rackarebacken. Där
finns en Rackarebacke i Rönne
och en i Grodstrup.

Rackaren kallades även
nattmannen och man hade alltid
fråga att han kunde slå mer
än andra.